

L'Estany

Cercs

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A l'extrem sud del Pla de l'Estany, a la capçalera de la vall del torrent de les Garrigues.

Coordenades:

Latitud: 42.13336
Longitud: 1.80928
UTM Est (X): 401593
UTM Nord (Y): 4665269

Classificació

Número de fitxa 08268 - 25
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, núm. 977-I, de 13/04/2005
Número inventari si. IPA 30682
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 002200100DG07E0001ZK
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dv., 26/02/2016 - 01:00

Descripció

Es tracta d'una gran masia situada al sud de l'estany que li dóna nom, trobant-se emplaçada a una alçada de 1460msnm. Volumètricament, el conjunt es compon bàsicament d'una edificació principal, la casa o habitatge, i una altra de secundària, el paller i estable. A ponent del volum principal hi resten part dels murs d'altres edificacions annexes, de caràcter auxiliar, avui totalment enderrocades, que recolzaven la funció agro-ramadera de l'indret. Al voltant del recinte perduren altres estructures muraries (marges, murs de tancament, una bassa, unes trumferes) que complementaven l'explotació. L'edifici principal presenta una planta rectangular que consta de planta baixa, primera planta i sotateulada. La coberta, de teula àrab, cau a dos vessants i té un carenat, orientat nord-sud, perpendicular a la façana principal, que obra cap al sud, lleugerament sud-est. Els murs indiquen que la volumetria ha estat eixamplada vers el sud a partir de l'annexió d'un cos que avui configura l'accés i la façana principal, cos que a més, comptava amb unes obertures que avui dia han estat modificades. D'altra banda, a la paret nord hi destaca un cos adherit, que sobresurt, a nivell de primera planta i que és suportat per dos pilars. En quant als materials, es tracta d'un edifici construït en base a murs de pedres irregulars de mida mitjana rejuntats amb morter orgànic. A les cantonades es disposen carreus de mida gran, ben treballats, fet que atribueix consistència i reforça l'estructura. Els murs es presenten a pedra vista, encara que a la façana principal hi resta part del seu arrebossat. Les obertures són senzilles, de tall rectangular i quadrangular, amb brancalls i llindes reforçades amb maó massís. Algunes d'aquestes finestres presenten arc adovellat amb maó, de mig punt o rebaixat. Encara que trobem les finestres repartides al voltant de l'edifici, i en alguns casos tapiades, ressalta la disposició endreçada i simètrica de la façana principal, on es troba l'única porta d'accés. Pel que fa a la façana principal, esmentar que actualment mostra una fisonomia lleugerament diferent, ja que gran part de les obertures han estat transformades; així, a planta primera compta amb tres finestres que corresponien a balcons i a nivell de la planta superior hi havia hagut tres obertures al centre, que configuraven una eixida; a més, també podem veure part d'un rellotge de sol, avui dia molt malmès. En el mur de ponent, també destaca la presència d'una obertura, actualment cegada, conformada per una gran arcada feta en lloses de pedra. En quant al volum secundari, de dimensions considerablement grans, s'aixeca sobre una planta baixa, on s'estabulava el bestiar, i una primera planta (paller) que mostra la gran capacitat d'emmagatzematge de l'edifici. Comparteix característiques constructives amb l'edificació principal, tot i que destaca i es diferencia d'aquesta pels grans pilars que sustenten l'estructura. Alhora, presenta la façana sud al descobert i únicament obertures al parament nord. Destaca l'efecte cromàtic produït a les façanes arran de l'alternança entre parament de pedra i pilars de maó massís.

Observacions:

Al costat de la masia hi ha l'estany que dóna nom a l'indret i a la mateixa masia. Aquest va ser drenat al segle XIX, encara que en alguns períodes podem veure gran part de l'àrea de l'estany inundada, especialment com a resultat de la pròpia recollida d'aigües que es produeix de manera natural. L'accés a la masia es fa a través d'un camí forestal, d'accés restringit, que surt de la zona del Coll de l'Oreller.

Història

Les característiques arquitectòniques visibles exteriorment de la masia permeten apuntar unes cronologies modernes per a la construcció de la masia, podent tractar-se d'una casa a cavall entre finals del segle XVII o potser ple segle XVIII i amb clares reformes del segle XIX i XX. De fet, es pot identificar clarament que la casa consta d'un primer volum al qual posteriorment va ser ampliat amb una addició d'un cos que ocupa tota la façana principal de la casa, configurant segurament un aspecte molt diferent al que devia haver tingut fins al moment. Encara que es poden distingir aquestes dues grans fases constructives, és molt probable que l'ocupació de l'indret es remunti a temps molt més reculats, fins i tot al període medieval. De fet, el camí ral de Berga a Peguera passa per l'indret de l'Estany, fet que fa pensar que els seus orígens

com a lloc habitat poden ser anteriors, tant i així, sembla que a partir del segle XVIII l'indret va gaudir d'activitat agrícola i ramadera, prosperitat que degué veure's mantinguda durant tot el període Documentalment podem fer esment a una cita del 1856, en el llibre "Registro de las casas de campo de cada distrito y los aforados de guerra. n°63. 1856 n° 32" (ACBR), en l'apartat corresponent al poble de Cercs hi ha anotada la masia Estany i en la qual hi consta José Soler. La masia és coneguda també per uns fets que es narren del període de la guerra civil, explicant-se que a la masia es va produir un assassinat de diverses persones

Bibliografia

PERARNAU, J.; PIÑERO, J. (1992): Catàleg de protecció del patrimoni històric, arquitectònic, natural i ambiental del terme municipal de Cercs. Fitxa RU. 1. Ajuntament de Cercs
SERRA, Rosa. (et al.) (1991): Guia d'Art del Berguedà. Berga.

